

ומאן דאמר טהור, סבר כרבי יהושע בן פתורה דלעיל, שהעיד על דם נבילות שהוא טהור.

אמר ליה רב אבדומה דמן נחותה לרבי יוסי, שאמר מאן דאמר דם נבילה טמא, סבר כרבי יהודה: ויאות!

נכון הוא מה שאמרת שרבי יהודה מטמא דם נבילות.

היות דרבי יהודה — מורינא דבי נשיאה הוי. הוא היה מורה הוראות בבית הנשיא, דהיינו אצל רבי. ופרדת רבי מתה, והורה כשיטתו, שרק הואיל והיה שם דם פחות מרביעית, לכך טיהר אותה.

שנינו במשנה: לא יכנס התורם ללשכה כשהוא לבוש בבגדים שאפשר להסתיר בהם מעות, שמא יעני, ויאמרו: מעוון גדל הלשכה העני.

תני רבי ישמעאל: קוין [מגודל שער, מלשון קווצותיו תלתלים] לא יתרום את הלשכה מפני החשד, שיחשדו בו שנטל ממצות הלשכה והניחן בין שערותיו.

תני: הגזברין היו מפכפסין בקילקין, משפשפים בשער זקנו, היכן שהשערות דבוקות מחמת זיעה, כדי להפריד השערות שלא יוכל ליתן שם מעות.

תני: מדברין היו הגזברין עמו משעה שהוא נכנס לתרום עד שעה שהוא יוצא, כדי שלא יוכל להכניס לפיו מעות.

ומקשה הגמרא: מדוע הוצרכו לכך?

נימא עצה אחרת: וימלא פומיה מוי, ימלא פיו מים, ולא יוכל להכניס לפיו דבר.

ודוחה הגמרא: דלמא מאי דאמרינן בבשר השרץ "ואין לנו כיוצא בו", אין הכוונה שלא מצינו עוד דבר המטמא ואינו מכשיר.

אלא רק לגבי שיעור טומאתו אמרו שדמו של שרץ מטמא כבשרו, באותו השיעור.

והיינו, כשם שבשר השרץ מטמא אפילו בשיעור קטן, בגודל עדשה [מין קטנית], כך גם דם השרץ מטמא בשיעור כזה.

אבל דם נבילות, אף שנאמר בו שהוא "מטמא כבשרו", אין שיעור טומאתו שוה לבשרו, כי בשר מטמא בכזית, ואילו אילו הדם מטמא רק בשיעור רביעית [הואיל ויכול לקרוש ולעמוד על כזית].

נמצא, שאין לנו ראייה ממה שהעיד רבי יהושע בן פתורה על דם נבילה שהוא טהור, שהוא טהור לגמרי. כי יש לומר שטהור הוא רק מלהכשיר אוכלין לקבל טומאה, אבל לטמאות הוא מטמא.

ומסיקה הגמרא: אמר רבי יוסי: פליגי בה תרין אמוראין:

חד אמר דם נבילה טמא [ברביעית].

וחד אמר טהור לגמרי, אפילו ביותר מרביעית.

ומפרשת הגמרא את המחלוקת: מאן דאמר טמא, סבר כרבי יהודה במסכת עדויות, דאמר ששה דברים מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל, ואחד מהם הוא דם נבילה, שבית שמאי מטהרים ובית הלל מטמאין.

והלכה כבית הלל לגבי בית שמאי, שהוא טמא.